

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

CATECHISMI DN.
CONRADI CLINGII, LL
BER TERTIVS. 90

CAPVT PRIMVM.

ARGVMENTA.

1. *Quomodo nos disponere debeamus ad mortem.*
2. *Quae facere debeamus lecto decumbentes.*
3. *Quid amici & propinqui faciant mortuo.*

POSTOLVS inquit ad Hebr. 9. statutum est hominibus semel mori, ideo nemo illam fugere potest, quia omnes sumus peccatores: propter stipendium peccati ad omnes veniet, sicut Apostolus ait Rom. 6. stipendium peccati mors. & quoniam nullus mortalium euitare potest mortem, non itaque nimium deplorare, neque nimium timere debemus mortem, quia est irreuocabilis. Magis ergo studere debemus, ut nos recte disponamus ad mortem. Hoc autem fit primo sic, ut moriamur diuitijs, pompis, possessionibus, & illa ita ordinemus, ut posteri nostri siue haeredes pacem habere possint, utque animum nostrum ab illis penitus abstrahamus, illa libenter relinquendo propter Deum, habentes verba Pauli in memoria, 1. Tim. 6. Nihil intulimus in hunc mundum, nihil hinc auferre possumus. Retrahere igitur debemus corda nostra ab amore diuitiarum & rerum nobis in mundo placentium, & libenter mori: ab his enim quam longissime animo recedere, Deo maxime placet.

Quare

Quare prima dispositio ad mortem est, vt animū suū cor nostrum à bonis temporalibus abstrahamus, & illis propter amorem Dei valedicamus, credentes firmiter nos multò meliora bona accepturos in vita futura, quàm hæc sunt quæ relinquimus: immò centuplum accipiemus Matt. 19 & Luc. 19. Sic disposuit se Iob ad mortem, ca. 1 inquit, Dñs dedit, Dñs abstulit, sic vestimēta Christi diuiduntur Mat. 27. Deindè moriamur odio & affectione erga proximum, remittēdo illi omnē offensam, & precādo optima à Deo, sicut Christus fecit in cruce, Luc. 23. Pater, dimitte illis, quia nesciunt quod faciunt. Hic gradus altior est priori, nepe vt quis moriatur, à vindicta proximi qui eum læsit. S. Stephanus flexis genibus orat p lapidatibus se Act. 7. hic cogitare oportet, quòd si volumus vt Deus remittat nobis nostra debita seu peccata, antequam moriamur, certè & nos dimittere debemus debitoribus nostris, id est, qui nos offenderunt, suā offensam: deindè, quòd omnes sumus fragiles & peccatores, quod tu quoq; alium potueris offendere: remittemus igitur, & Deus nostra remittet peccata propter suam misericordiam. Si enim non vult munus sibi offerri in altari, nisi reconciliato priùs fratre, Matt. 5. nec animam tuam suscipiet, si emigrauerit in odio erga proximum. Postremò debemus libenter Deo offerre vitam nostram, dicendo: Ecce, mi Deus, dedisti mihi vitam: id donum tuum est: quandò volueris hoc repetere, fac: ego obediam libenter & ex corde: etsi dulce est à natura viuere, at tamen non mea, sed tua voluntas fiat, &c. Sic fecit Christus Mat. 26. in horto: is gradus est supremus: & hæc dispositio in tota vita durare debet, vt paratus sis cedere diuitijs, mundo, delictijs, odio. ac reliquis naturalibus, ppter Deū: semper enim hæc clausula addenda est, propter Deum, August. inquit: Sit bona vita, nec mala esse poterit mors, hæc dispositio præcedet infirmitatem & mortem.

Secun.

Secundò, dùm lecto decumbimus, primùm fiteri debemus peccata nostra quæ occurrunt, sicut atropius in cruce confitebatur publicè, dicēs ad sozum: Nos quidē iustè & meritò pro factis nostris peccatâ accipimus, hic autē nihil mali gessit, Luc. 23. Debemus igitur per Decalogum confiteri præceptorum Dei transgressiones & peccata: Deindè proponere in animo solum Christū, & cogitare cur sit passus tam crudelem mortem, & credere scripturæ Esa, 53. Posuit super illum iniquitatē omnium nostrum. Et Rom. 4. Mortuus est pro peccatis nostris: his scripturis firmissimā fidem adhibere oportet: & sic cogitare & dicere in corde, Ecce Deus meus, quia dedisti mihi filium tuum in saluatorem, de quo maximè gratias ago, ideò non curo (quanuis doleo) peccata quæ feci à sinistris, nec bona opera quæ feci à dextris: solum illum Christū fide teneo, propter illum rogo ô Domine Deus, ut dimittas mihi peccata, & dones vitam æternam, sicut promisisti in illum credentibus, fac ut eius mors sit vita mea. Ioan. 11. illius iustitia sit mea contra peccatum, illius sapientia sit mea contra astutiam Sathane, illius sanctitas sit mea contra infernum, illius redemptio mea sit contra mortem æternam, 1. Cor. primo. Postremò, cùm tali fide se infirmus armauerit, tunc debet sumere Sacramentum Eucharistiæ in signum firmissimæ fidei, quòd credit propter hunc effusum sanguinem & corpus traditum in mortem, se recepturum remissionem & vitam æternam, Matt. 26. ut in virtute & merito solius passionis Christi velit mori, & sic in manus Dei commendet spiritum, id est, animam & vitam suam, ut nunc Deus faciat secundum suam voluntatem, eò quòd iam oculis fidei vidit salutare Dei, id est, Christum. Insuper propter orationem proximorum & maximè sacerdotis, quia scriptura dicit Marc. sexto. Ungebant eos oleo, & Iacob. quinto. Si infirmatur quis in vobis, introducat

ducat

ducit presbyteros, vt orent pro eo, &c. non est negligētia vnctio extrema vel contemnenda: non respicias ad vnctionem, sed orationem sacerdotum: hæc enim potissima ratio est vnctionis: nam tu oras & credis in Christum, orat sacerdos & ceteri, & sic fit quod impossibile sit multorum preces non exaudiri: qui ergo contemnit vnctionem, contemnit orationem propter quam potissimū vnctio est instituta. Est quoque hic promissio, scilicet, Et oratio fidei saluabit infirmum, &c.

8. Tertiò, defuncti illius proximiores sedulo curabunt hæc duo: primò, vt defunctus honestè sepeliatur: deinde, vt pro anima defuncti exoretur: hæc duo sunt fructus fidei & dilectionis, quia credimus hunc defunctum iterum nobiscum secundum corpus resurrecturum, & cum Christo viuere in æternum, quod talis defunctus etiã credidit promissioni Christi, Ioan. 11. Ego sum resurrectio & vita qui credit in me, &c. Honestam enim sepultura que fit propter articulum resurrectionis carnis, Deo placet, sicuti commendantur sancti viri, Tobias, Abraham, qui honestè sepeliit Saram vxorem suam, Genes. 23. Et Isaac cum Ismael sepeliuit Abraham patrem Gen. 25. Et Iudæi corpora mortuorum cum magno honore sepelierunt, vt Luc. de viduæ filio, & Christus honorificè sepelitur Ioan. 19. vnde Deo plurimum placet honesta sepultura, quam ideò facimus, quia credimus verbo suo, nempe fore carnis resurrectionem & vitam æternam. Ideò tradit scriptura fore vnam de maledictionibus pessimis inhonestam sepulturam, 4. Reg. 9. de Iezabel, quam deuorârunt canes, & de falsis prophetis inquit Iere. 14. quod non habebunt qui eos sepeliât, immò communiter comburuntur, aut in aqua suffocantur. & cap. 22. de tyrannis inquit, Sepultura asini sepelientur. Ideò Dauid benedicit illis qui ossibus Saulis & Ionathæ fecerunt misericordiã, 2. Reg. 21. & pecc

& peccat
tum ad se
meteria c
rationes
uis. Dei
tionibus
clesia, suf
uersarij se
in odium
prianus, A
gijis, & ser
gatio pro
pro anima
uatorum,
mus. hoc e
ratum ad
aque vel e
rio, si non
libus oran
tiones pro

1. Qui
2. Qua
dalis
3. Quo
tiam

S

tronca se

& peccatrix laudatur bono opere, quæ vnxit Christum ad sepulturam, Matth. 26. Per honesta igitur cōmateria conscientia ornatur, & quandò in illis ad orationes conueniunt Christiani, & orant pro mortuis. Deindè viuentes debent mortuos iuuare orationibus & elemosyna: Hoc enim pia fide tenet Ecclesia, suffragia fidelium prodesse mortuis: Nec aduersarij solida scriptura reclamare possunt, nisi quod in odium cleri faciunt. At omnes ferè doctores, Cyprianus, Augustinus, &c. plurimùm tribuunt suffragijs, & scriptura dicit quòd sit sancta & salubris cogitatio pro defunctis exorare &c. 2. Machab. 12. Sed pro animabus infidelium vt Iudeorum, & non baptizatorum, desperatorum, & impœnitētium non oramus. hoc enim scriptura prohibet, 1. Ioan. 5. Est peccatum ad mortem: non dico vt quis pro illo oret &c. atque vel ex hoc loco scripturæ argui potest à cōtrario, si non orādum est pro infidelibus, ergò pro fidelibus orandum est: sed multa argumenta & apparitiones probant efficaciam orationis pro defunctis.

CAPVT II.

ARGVMENTA.

1. *Quid sit propriè scandalum.*
2. *Quam graue peccatum sit coram Deo, scandalizare proximum.*
3. *Quòd scandala præbentes, rarò ad pœnitentiam redeant, & agrè saluentur.*

Scandalū est offensio, quo animus proximi alteratur & incitatur ad imitationē peccati alterius: & hoc fit vel fidei doctrina, vel vita, vel opere. Fide cōmittitur scandalū, si falsa doctrina & opinio tronca seminatur, vbi proximus in fide offenditur, AA qui